

Погоджую

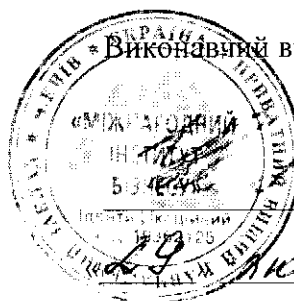
Затверджую

Голова Фонду державного
майна України

Лєбідь Н.П.

Берегиня 2016 р.

Виконавчий віце-президент МІБ

Зєленін Ю.М.

Юрченко 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
"Оцінка об'єктів у матеріальній формі"
(спеціалізація 1.6 – «Оцінка рухомих речей, що становлять культурну цінність»).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Всього
1.	Історія книги - від манускриптів до електронної книги. Тематична екскурсія в Музеї книги і друкарства України.	2		2
2.	Методика атрибуції рукописів, стародруків. Каталоги рукописних книг і стародруків, графіки, філіграней.	1	1	2
3.	Українські стародруки XVI-XIX ст. – особливості опису та атрибуції. Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.	1	1	2
4.	Російські видання XVI-XIX ст. та старообрядницькі видання XVIII-XIX ст. - особливості опису та атрибуції.	1	1	2
5.	Європейські стародруки XV-XIX ст. – особливості опису та атрибуції.	1	1	2
6.	Графіка XVI-XIX ст. (техніки, форми) – особливості опису та атрибуції. Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.	1	1	2
7.	Музичні інструменти – майстрові, мануфактурні, фабричні. Особливості опису, атрибуції та оцінки.	2		2
8.	Особливості та практика оцінки вартості музичних інструментів струнно-смичкової групи.		2	2
9.	Круглий стіл			2
10.	Загалом	9	7	18

ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Історія книги - від манускриптів до електронної книги.

Поява та розвиток писемності. Рукописна книга в Київській Русі, Великому Князівстві Литовському, Речі Посполитій. Виробництво і оформлення книг, книжкова торгівля і бібліотеки. Репертуар.

Винахід Йоганна Гутенберга. Інкунабули. Розвиток друкарства в Європі, в тому числі на території українських земель XV – XVIII ст. Виробництво і оформлення книг, книжкова торгівля і бібліотеки. Репертуар.

Розвиток поліграфії, поява нових друкарських верстатів і технологій. Історія української книги XIX – XXI ст. Виробництво і оформлення книг, книжкова торгівля і бібліотеки. Репертуар.

Тематична екскурсія в Музеї книги і друкарства України.

Тема 2. Методика атрибуції рукописів, стародруків.

Каталоги рукописних книг і стародруків, графіки, філіграней.

Дослідження наданого предмету (рукописної книги) за ознаками виготовлення та написання. Матеріал (пергамент, папір, ткачина), водяні знаки на папері (філіграні); прифти – устав, напівустав, скоропис; чорнила, фарби.

Проведення експертизи, підготовка експертної довідки по рукописній книзі.

Тема 3. Українські стародруки XVI-XIX ст. – особливості опису та атрибуції.

Перші українські стародруки. Друкарня Івана Федорова у Львові. Острозька друкарня. Львівська друкарня ставропігійного братства. Друкарня Михайла Сльозки. Стрятинська та Крилоська друкарні. Друкарня Києво-Печерської лаври. Повгород-Сіверська і Чернігівська друкарні. Друкарні католицької та греко-католицької конфесій, гражданські – Львівська св. Трійці, єзуїтського колегіуму, церкви св. Юра, Піллера, Почаївська, Унівська та ін.

Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.

Тема 4. Російські видання XVI-XIX ст. та старообрядницькі видання XVIII-XIX ст. - особливості опису та атрибуції.

Дофедорівські видання. Московський Друкарський Двір. Синодальні друкарні в Москві і Санкт-Петербурзі. Друкарство загальноросійське.

Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.

Тема 5. Європейські стародруки XV-XIX ст. – особливості опису та атрибуції.

Друкарня Йоганна Гутенберга. Інкунабули. Розвиток друкарства в Європі XV-XIX ст. Початок східноєвропейського друкарства – друкарні Франциска Скорини в Празі. Вільно; друкарні Мамоничів в Вільно; Заблудівська друкарня.

Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.

Тема 6. Графіка XVI-XIX ст. – особливості опису та атрибуції.

Виготовлення мап, планів, паперових ікон, ілюстрацій (техніки, форми) в друкарнях Західної та Східної Європи в XVI-XIX ст.

Проведення експертизи, підготовка експертної довідки.

Тема 7. Музичні інструменти – майстрові, мануфактурні, фабричні.

Особливості опису, атрибуції та оцінки.

Музичні інструменти, як рухомі цінності і як товар.

Класифікація музичних інструментів за способом виготовлення – майстрові, мануфактурні, фабричні. Особливості застосування різних підходів до оцінки цих груп інструментів.

Тема 8. Особливості та практика оцінки вартості музичних інструментів струнно-смичкової групи.

Експертне обстеження та/чи мистецтвознавча експертиза для цієї групи музичних інструментів.

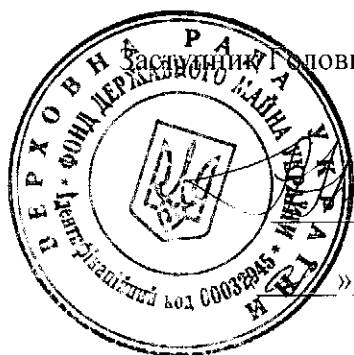
Роль науково-технологічної експертизи та її вплив на остаточну оцінку вартості музичних інструментів.

Особливості оцінки музичних інструментів струнно-смичкової групи на конкретних прикладах з практики такої оцінки.

Необхідність запровадження уніфікованого паспорту на музичні інструменти.

Круглий стіл.

Погоджую

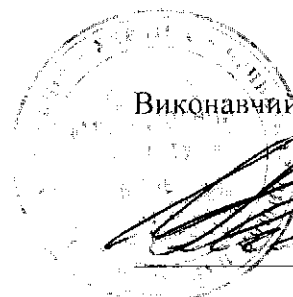

Голова Фонду державного
майна України

Лебідь Н.П.

» лютого 2016 р.

Затверджую

Виконавчий віце-президент МІБ

Зеленін Ю.М.

« 02 » лютого 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
"Оцінка об'єктів у матеріальній формі"

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Всього
1	Загальні питання оцінки. Розвиток національних стандартів оцінки. Коментар до проекту нової редакції Національних стандартів оцінки.	5	-	5
2	Окремі питання застосування доходного підходу при визначенні вартості об'єктів комерційної нерухомості	3	2	5
4	Практика оцінки машин і обладнання.	3	2	5
5	Практика оцінки колісних транспортних засобів.	3	2	5
6	Окремі питання оцінки судноплавних засобів	3	2	5
7	Практичні питання оцінки літальних апаратів	3	1	4
8	Практичні питання оцінки рухомих речей, крім таких, що належать до машин, обладнання, дорожніх транспортних засобів, літальних апаратів судноплавних засобів та тих, що становлять культурну цінність	3	2	5
9	Круглий стіл			2
10	Загалом	23	11	36

ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Загальні питання оцінки.

Розвиток національних стандартів оцінки. Коментар до проекту нової редакції Національних стандартів оцінки.

Тема 2. Важливі питання застосування доходного підходу при визначенні вартості об'єктів комерційної нерухомості.

Класифікація професійної комерційної нерухомості (торгова, офісна, складська). Типи орендарів та їх особливості. Поняття рент-ролли та реєстру орендарів. Орендна ставка: оплата за фактом, ринкова, контрактна, фіксована ставки, ставка як відсоток від обороту (з прикладами розрахунку досяжної орендної ставки), базова ставка, додаткові платежі.

Вакантність площ: структурна, фактична. Практика врахування вакантності в розрахунках.

Практичні аспекти визначення операційних та експлуатаційних витрат:

- врахування операційних витрат, що оплачуються орендарем;
- практика аналізу даних клієнта;
- можливості отримання вигод орендодавцем на операційних витратах.

Вплив терміну договору, якості орендарів на стабільність об'єкта оцінки і, як наслідок, на розрахунок ставки капіталізації.

Проблемні питання реалізації доходного підходу до визначення вартості об'єктів комерційної нерухомості:

- Чинники та прийняття рішення про вибір методу визначення вартості об'єктів комерційної нерухомості доходним підходом – метод прямої капіталізації доходу чи дисконтованого грошового потоку.

- Аналіз та врахування фактичних та прогнозних вхідних даних.
- Величина прогнозного періоду для дисконтування грошових потоків.

Тема 3. Практичні питання оцінки машин і обладнання.

Стандартизація та сертифікація обладнання. Товаросупровідна документація. Порядок визначення та врахування витрат на монтажні, пусконаладжувальні роботи та капітальний ремонт під час оцінки обладнання. Нормативне регулювання режиму експлуатації машин, обладнання, устаткування підвищеної небезпеки, щодо яких здійснюється державний нагляд у сфері охорони праці та промислової безпеки. Експертне обстеження (технічне діагностування) обладнання/устаткування підвищеної небезпеки.

Визначення вартості машин, обладнання, устаткування підвищеної небезпеки, які мають дозвільний (регульований) режим експлуатації.

Врахування гарантії при застосуванні витратного підходу до оцінки машин та обладнання. Оцінка обладнання, яке підлягає утилізації.

Практика застосування порівняльного підходу до оцінки машин та обладнання.

Тема 4. Практика оцінки колісних транспортних засобів.

Визначення утилізаційної вартості КТЗ:

- вихідні дані для проведення дослідження з визначення утилізаційної вартості КТЗ;
- методичні підходи, що застосовуються при визначення утилізаційної вартості;

- алгоритм визначення питомої ваги всіх складників з угрупованням по відповідним системам КТЗ;
- визначення вартості робіт з діагностування, дефектування та демонтажу технічно справних складників пошкодженого КТЗ;
- інтерпретація отриманих результатів з визначення утилізаційної вартості КТЗ.

Визначення вартості КТЗ. Актуальні питання, що виникають при проведенні дослідження:

- підбір об'єктів порівняння на ринку продажу КТЗ (інформація мережі Інтернет);
- розрахунок знижки на торг;
- коригування вартості підібраних об'єктів порівняння в залежності від коефіцієнту ринку регіону, величини пробігу, їх технічного стану.

Визначення розміру матеріального збитку, завданого власнику КТЗ. Актуальні питання, що виникають при проведенні дослідження:

- визначення поняття збитків та шкоди у законодавстві України;
- база оцінки та порядок визначення вартості;
- методи інструментального дослідження при проведенні огляду пошкодженого КТЗ;
- розрахунок вартості додатково встановленого обладнання, в тому числі ГБО (обмеження при проведенні розрахунків).

Чинники, що впливають на вибір дати оцінки, при розрахунку:

- а) ринкової вартості КТЗ до моменту його пошкодження;
- б) розміру матеріального збитку, завданого власнику КТЗ;
- в) вартості відновлювального ремонту КТЗ;
- г) вартості КТЗ, дані щодо яких відсутні у офіційному довіднику «Бюлетень автотоварознавця», за функціональними аналогами.

Поширені помилки при проведенні дослідження пошкодженого або розукомплектованого КТЗ та викладення результатів у Звіті про оцінку.

Тема 5. Практичні питання оцінки судноплавних засобів.

Класифікаційні товариства. Техніко-експлуатаційні характеристики суден. Класифікація суден. Ідентифікація суден. Збір і аналіз судових і реєстрових документів. Документи про право власності на судно. Аналіз стану фрахтового ринку, ринку перевезень та ринку суден, відповідних оцінюваному. Огляд судна. Визначення технічного стану систем і пристроїв судна: корпусу, головного двигуна, дизель-генератора, водогрійного котла, судових систем та протипожежного обладнання, електричного обладнання (автономні генератори, розподільні щити, силові кабелі), навігаційне і аварійне обладнання. Аналіз судової документації та результатів технічних перевірок судна. Визначення фізичного зносу з використанням таблиць Морського Регістра. Визначення скрапової вартості. Використання методичних підходів при оцінці суден: порівняльного; доходного; витратного.

Особливості оцінки суден портофлоту.

Тема 6. Практичні питання оцінки літальних апаратів.

Вимоги законодавства України та міжнародних конвенцій до літальних апаратів різного призначення, у тому числі до умов та режиму їх експлуатації.

Авіаційна діяльність. Повітряне судно. Виріб авіаційної техніки. Контрольований повітряний простір України. Сухий та мокрий лізинг. Ресстраційне посвідчення. Сертифікат льотної придатності. Бортова документація. Компоненти та обладнання повітряного судна. Системи експлуатації вітчизняної авіатехніки. Літальні апарати та повітряні судна як об'єкти оцінки. Основні льотно-технічні характеристики, характеристики силової установки, системи бортового обладнання, які формують вартість

різних видів літальних апаратів. Процедура технічного огляду літального апарату. Документи, що складаються за його результатами, ідентифікація літального апарату. Вихідні дані та інша необхідна для оцінки літального апарату інформація: порядок підготовки, збирання, аналіз. Організація процесу оцінки літальних апаратів, повітряних суден та її етапи. Фізичний знос як фактор втрати вартості. Ознаки фізичного зносу. Основні методи розрахунку фізичного зносу літальних апаратів та повітряних суден. Використання методичних підходів при оцінці повітряних суден: порівняльного; доходного; витратного. Сутність, сфера застосування, методи та оціночні процедури.

Тема 8. Практичні питання оцінки рухомих речей, крім таких, що належать до машин, обладнання, дорожніх транспортних засобів, літальних апаратів, судноплавних засобів та тих, що становлять культурну цінність

Зміни у чинному законодавстві, що відбулися протягом останніх двох років. Поширені помилки при проведенні оцінки рухомих речей та викладення результатів у Звіті про оцінку.

Методи визначення фізичного зносу об'єктів оцінки:

- застосування шкали експертних оцінок;
- застосування методу накопиченого зносу;
- експертний метод.

Визначення вартості об'єктів оцінки на минулий час:

- використання інформації про об'єкти порівняння з архіву Інтернету;
- застосування індексації вартості об'єктів оцінки в рамках витратного методичного

підходу.

Визначення вартості об'єктів оцінки, що не представлені на внутрішньому ринку України.

Круглий стіл.

Погоджую

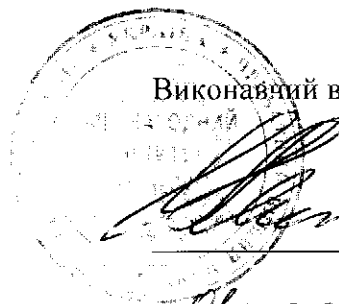
Затверджую

Заступник Голови Фонду державного
майна України

Лебідь Н.П.

«17» лютого 2016 р.

Виконавчий віце-президент МІБ

Зеленін Ю.М.

«01» лютого 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
"Оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності"

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Всього
1	Загальні питання оцінки цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності	5		5
2	Практичні питання оцінки цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів	4	3	7
4	Окремі питання оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності	4	3	7
5	Круглий стіл			2
6	Загалом	13	6	21

ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Загальні питання оцінки цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Коментар до зміст в нормативно-правовому регулюванні оцінки цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності. Застосування положень

- Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету міністрів України № 1891 від 10 грудня 2003 р. (в редакції, затвердженої постановою Кабінету міністрів України № 1033 від 25 листопада 2015 р.);
- Наказу ФДМУ № 1886 від 09 грудня 2015 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2015 р. «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Фонду державного майна України»;
- Наказу ФДМУ № 2075 від 31 грудня 2015 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 січня 2016 р. № 60/28190 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності»

в практичній діяльності оцінювача.

Тема 2. Практичні питання оцінки цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів.

Тема 2.1. Актуальні питання аналізу фінансової звітності.

Принципи формування фінансової звітності. Нормалізація звітності на прикладах. Практика нормалізації звітності (таблиці «Нормалізація балансу», «Нормалізація звіту про фінансові результати»). Пов'язані особи та звичайні ціни. Нестипові доходи та витрати.

Тема 2.2. Вибір та обґрунтування методичних підходів в сучасних умовах.

Взаємозв'язок мети оцінки, концепції вартості та методології. Інтерпретація результатів розрахунків різними підходами. Який підхід найбільш відповідає меті оцінки.

Тема 2.3. Окремі питання майнового підходу в оцінці. Випадки застосування та інтерпретації результатів розрахунків.

Вартість створення і вартість ліквідації діючого підприємства. Відмінність в методиці оцінки. Синергетичний ефект і ефект знецінення.

Тема 2.4. Практичні питання реалізації доходного підходу.

Прогноз грошових потоків, врахування ринкових трендів та ключових показників. Кореляція показників діяльності підприємства і показників ринку і макроекономіки.

Чинники та прийняття рішення про вибір методу визначення вартості доходним підходом – метод прямої капіталізації доходу чи дисконтованого грошового потоку.

Ставка дисконтування: техніка розрахунку та джерела інформації. Види грошових потоків та види ставки дисконтування. Метод CAPM – складові та джерела інформації. Актуальні на сьогодні дані. Ризик країни – вплив останніх подій в Україні. Аналіз WACC-WARA – визначення та основні припущення.

Тема 2.5. Розподіл ціни придбання бізнесу на прикладі.

Мета – розподіл ціни придбання бізнесу згідно МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». Вимоги до виконання – оцінка ідентифікованих і неідентифікованих активів для

коректного відображення результатів угоди в балансі компанії, у т. ч. виявлення ймовірного гудвілу.

Тема 3. Окремі питання оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3.1. Особливості оцінки майнових прав на такі ОІВ як, винаходи та комерційні таємниці (ноу-хау), технічні умови, креслення. Правові аспекти, вибір методів.

Порядок ідентифікації майнових прав на винаходи та комерційні таємниці (ноу-хау), технічні умови, креслення (об'єкт промислової власності чи об'єкт авторського права);

Вплив ідентифікації об'єкта оцінки на вибір найбільш ефективного використання ОІВ;

Вплив ціноутворюючих факторів на вартість майнових прав інтелектуальної власності.

Аналіз практики оцінки.

Тема 3.2. Особливості оцінки майнових прав інтелектуальної власності з метою внесення до статутного фонду наукового парку.

Особливості формування статутного фонду наукового парку.

Вибір методичного підходу до оцінки майнових прав ОІВ.

Розгляд практики оцінки.

Тема 3.3. Особливості оцінки майнових прав інтелектуальної власності для операцій в сфері трансфертного ціноутворення станом на поточний час. Правові аспекти, вихідні дані, вибір методів.

Співставлення методів трансфертного ціноутворення та методів оцінки.

Особливості застосування методів оцінки майнових прав інтелектуальної власності для цілей трансфертного ціноутворення, а саме:

- вимоги до вихідних даних;
- аналіз загальнодоступних джерел інформації про ринок інтелектуальної власності;
- особливості застосування методу роялті для визначення ринкової вартості ОПІВ

для цілей трансфертного ціноутворення.

Тема 3.4. Визначення збитків від порушення прав на ОІВ станом на поточний час.

Поняття «збитки» у сфері інтелектуальної власності. Огляд законодавства.

Огляд існуючих методик визначення збитків від порушення майнових прав на ОІВ.

Збір і вимоги до вихідних даних для визначення збитків від порушення майнових прав на ОІВ. Аналіз практики визначення збитків від порушення майнових прав на різні ОІВ.

Круглий стіл.